

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. szeptember 6.*ⁱ

„Fellebbezés – EUMSZ 102. cikk – Erőfölénnyel való visszaélés – Hűségengedmények – A Bizottság joghatósága – 1/2003/EK rendelet – 19. cikk”

A C-413/14. P. sz. ügyben,

az **Intel Corporation Inc.** (székhelye: Wilmington [Amerikai Egyesült Államok], képviselik: D. M. Beard QC, valamint A. Parr és R. Mackenzie solicitors)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. augusztus 26-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: T. Christoforou, V. Di Bucci, M. Kellerbauer és N. Khan, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

az **Association for Competitive Technology Inc.** (székhelye: Washington [Egyesült Államok], képviseli: J.-F. Bellis ügyvéd),

az **Union Fédérale des consommateurs – Que choisir (UFC – Que choisir)**

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça (előadó), Juhász E., M. Berger, M. Vilaras és E. Regan tanácselnökök, A. Rosas, J. Malenovský, E. Levits, F. Biltgen, K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 21-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2016. október 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: angol.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Intel Corporation Inc. (a továbbiakban: Intel) az Európai Unió Törvényszéke 2014. június 12-i Intel kontra Bizottság ítéletének (T-286/09, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2014:547) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az Intelnek az [EK 82. cikk] és az EGT-Megállapodás 54. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/C-3/37.990 – Intel ügy) 2009. május 13-án hozott C (2009) 3726 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti keresetét.

Jogi háttér

- 2 Az [EK 81. cikkben] és [az EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) (25) preambulumbekzdése kifejti:

„A versenyszabályok megsértésének felderítése egyre nehezebbé válik, és a verseny hatékony védelme érdekében a Bizottság vizsgálati jogkörét ki kell egészíteni. A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni minden olyan személy megkérdezésére, akinek hasznos információ lehet a birtokában, valamint az általuk tett nyilatkozatok rögzítésére. [...] A Bizottság által meghatalmazott tisztviselőket továbbá fel kell hatalmazni arra, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyával és céljával összefüggő bármilyen lényeges információt igényelhessenek.”

- 3 E rendelet (32) preambulumbekzdése szerint:

„Az érintett vállalkozásoknak meg kell adni a jogot arra, hogy a Bizottság meghallgassa őket, azoknak a harmadik feleknek pedig, amelyek érdekeit egy határozat érintheti, lehetőséget kell adni észrevételeik előzetes betérjesztésére, és a határozatokat széles körben nyilvánosságra kell hozni. Az érintett vállalkozások védekezéshez való jogának, különösen az iratbetekintés jogának biztosítása mellett elengedhetetlen az üzleti titkok védelme. A hálózaton belül cserélt információk bizalmas jellegét hasonlóképpen meg kell őrizni.”

- 4 Az 1/2003 rendelet „Nyilatkozatok felvételének joga” című 19. cikke így rendelkezik:

„(1) A Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében adatokat kérhet minden olyan természetes vagy jogi személytől, aki hozzájárul ahhoz, hogy a vizsgálat tárgyára vonatkozó információk beszerzése céljából kikérdezzék.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti kikérdezés a vállalkozás helyiségeiben történik, a Bizottság értesíti annak a tagállamnak a versenyhatóságát, amelynek területén a kikérdezés történik. Amennyiben a tagállam versenyhatósága igényli, tisztviselői segíthetnek a Bizottság által a kikérdezés lefolytatására felhatalmazott tisztviselőknek és egyéb kísérő személyeknek.”

- 5 A Bizottság által az [EK 81. cikk] és [EK 82. cikk] alapján folytatott eljárásokról szóló, 2004. április 7-i 773/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 123., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 81. o.) „Nyilatkozatok felvételének joga” című 3. cikkében így rendelkezik:

„(1) Amikor a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 19. cikkének megfelelően olyan személyt kérdez ki, aki ehhez hozzájárult, a kikérdezés megkezdésekor meg kell jelölnie a kikérdezés jogalapját és célját, és emlékeztetni kell annak önkéntes jellegére. A kikérdezett személyt tájékoztatnia kell továbbá arról a szándékáról, hogy a kikérdezést rögzíti.

(2) A kikérdezéshez bármilyen eszközt igénybe lehet venni, a telefont és az elektronikus eszközöket is beleértve.

(3) A Bizottság a kikérdezett személy nyilatkozatait bármilyen formában rögzítheti. A felvétel egy példányát jóváhagyás céljából hozzáférhetővé teszik a kikérdezett személy számára. Szükség esetén a Bizottság határidőt tűz ki, amelyen belül a kikérdezett személy közölheti vele a nyilatkozattal kapcsolatos helyesbítéseit.”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 6 Az Intel az amerikai jog hatálya alá tartozó társaság, amely mikroprocesszorok (a továbbiakban: CPU), *chipsetek* (lapkakészletek) és egyéb félvezető alkatrészek, illetve az adatkezeléssel és kommunikációs eszközökkel összefüggő platformmegoldások kialakításával, fejlesztésével, gyártásával és forgalmazásával foglalkozik.
- 7 A jelen ügygel érintett piac a processzorok, különösen az x86-os CPU-k piacának felel meg. Az x86-os architektúra az Intel által a saját CPU-ihoz kialakított szabvány, amely a Windows és Linux operációs rendszeren egyaránt fut.
- 8 Az Advanced Micro Devices Inc. (a továbbiakban: AMD) által 2000. október 18-án benyújtott, majd 2003. november 26-án kiegészített hivatalos panasz alapján a Bizottság 2004 májusában egy sor vizsgálatot indított, 2005 júliusában pedig helyszíni vizsgálatokat folytatott az Intel több telephelyén, így többek között Németországban, Spanyolországban, Olaszországban és az Egyesült Királyságban, valamint az Intel több ügyfelének telephelyén Németországban, Spanyolországban, Franciaországban, Olaszországban és az Egyesült Királyságban.
- 9 A Bizottság 2007. július 26-án kifogásközlést küldött az Intelnek, amely az Intel által öt jelentős eredetiberendezés-gyártóval (*Original Equipment Manufacturer*, a továbbiakban: OEM), vagyis a Dell Inc.-kel, a Hewlett-Packard Companyval (HP), az Acer Inc.-kel, a NEC Corp.-pal és az International Business Machines Corp.-pal (IBM) szemben tanúsított magatartásra vonatkozott. Az Intel 2008. január 7-én válaszolt e kifogásközlésre, 2008. március 11-én és 12-én pedig szóbeli meghallgatásra került sor.
- 10 A Bizottság 2008. július 17-én kiegészítő kifogásközlést küldött az Intelnek, amely az Intel által a Media-Saturn-Holding GmbH-val (a továbbiakban: MSH) és a Lenovo Group Ltd-vel (a továbbiakban: Lenovo) szemben tanúsított magatartásra vonatkozott; az előbbi mikroelektronikai eszközök forgalmazójaként és az asztali számítógépek első számú európai forgalmazójaként működik, az utóbbi pedig egy másik OEM. E kifogásközlés az Intelnek a 2007. július 26-i kifogásközléssel érintett OEM-ek némelyikével szemben tanúsított magatartására vonatkozó új bizonyítékokat tartalmazott. Az Intel a megállapított határidőn belül nem válaszolt e kifogásközlésre.
- 11 A Bizottság a vitatott határozatban az Intelnek a kereskedelmi partnereivel szemben tanúsított kétféle magatartását írja le, vagyis a feltételhez kötött árengedményeket és az „álcázatlan korlátozásokat”, amelyek arra irányultak, hogy az egyik versenytársát, vagyis az AMD-t kiszorítsa az x86-os CPU-k piacáról. Az előbbiek abból álltak, hogy az Intel árengedményeket nyújtott négy OEM – a jelen ügyben a Dell, a Lenovo, a HP és a NEC – részére, azzal a feltétellel, hogy az összes vagy szinte az összes x86-os CPU-t tőle veszik meg. Az utóbbiak az OEM-ek részére annak érdekében teljesített kifizetésekből álltak, hogy azok késleltessék, megszüntessék vagy korlátozzák az AMD CPU-jával felszerelt bizonyos termékek forgalmazását.

- 12 A fenti megfontolásokra tekintettel a Bizottság megállapította, hogy a 2002 októbere és 2007 decembere közötti időszakban fennállt az EUMSZ 102. cikk és az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.) 54. cikkének egységes és folyamatos megsértése, következésképpen pedig az Intellel szemben 1,06 milliárd euró bírságot szabott ki.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 13 A Törvényszék Hivatalához 2009. július 22-én benyújtott keresetlevelével az Intel kilenc jogalpra hivatkozva keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt.
- 14 A Törvényszék Hivatalánál 2009. november 2-án nyilvántartásba vett beadványban az Association for Competitive Technology (a továbbiakban: ACT) kérte, hogy az Intel kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson az eljárásba. A 2010. június 7-i határozatban engedélyezték számára a beavatkozást.
- 15 A Bizottság által végzett jogi értékelésekkel kapcsolatos horizontális kérdésekre vonatkozó első jogalapjának alátámasztása érdekében az Intel vitatta a bizonyítási teher megosztását és a megkövetelt bizonyítási szintet, a kizárólagos beszerzés ellenértékeként nyújtott engedmények és kifizetések jogi minősítését, valamint a Bizottság által „álcázatlan korlátozásoknak” nevezett azon kifizetések jogi minősítését, amelyek arra irányultak, hogy az OEM-ek késleltessék, megszüntessék vagy korlátozzák az AMD CPU-ival felszerelt termékek forgalmazását.
- 16 A Törvényszék a megtámadott ítélet 79. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy a Dell, a HP, a NEC és a Lenovo részére biztosított engedmények kizárólagossági engedmények voltak, amennyiben az volt a feltételük, hogy az ügyfél az x86-os CPU szükségleteinek teljes egészét vagy jelentős részét az Inteltől szerezzék be. Ezenkívül a Törvényszék a megtámadott ítélet 80–89. pontjában kifejtette, hogy az ilyen engedmény visszaélészerűnek minősítése nem függ az ügy körülményeinek a potenciális kizorító hatás alátámasztását célzó elemzésétől.
- 17 A teljesség kedvéért a Törvényszék a megtámadott ítélet 172–197. pontjában megállapította, hogy a Bizottság a jogilag megkövetelt módon és az ügy körülményeinek elemzése alapján is bizonyította, hogy az Intel által a Dell, a HP, a NEC, a Lenovo és az MSH részére nyújtott kizárólagossági engedmények és kifizetések alkalmasak voltak a verseny korlátozására.
- 18 Az arra alapított második jogalapot illetően, hogy a Bizottság nem támasztotta alá, hogy joghatósággal rendelkezzen az EUMSZ 101. cikknek és az EUMSZ 102. cikknek az Acerrel és a Lenovóval szemben tanúsított magatartásokra történő alkalmazására, a Törvényszék a megtámadott ítélet 244. pontjában mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy a Bizottság joghatóságának a nemzetközi közjog alapján való igazolása érdekében elegendő azt bizonyítani, hogy a magatartás minősített hatásai vagy végrehajtása az Európai Unión belül valósult meg. Ezt követően, a megtámadott ítélet 296. pontjában megállapította, hogy azok a jelentős, azonnali és előre látható hatások, amelyeket az Intel magatartása az Európai Gazdasági Térségen (EGT) belül kiválthatott, igazolhatták a Bizottság joghatóságát. Végül a teljesség kedvéért, a megtámadott ítélet 314. pontjában úgy ítélte meg, hogy e joghatóságot a szóban forgó magatartásnak az Unió és az EGT területén történő tanúsítása is igazolta.
- 19 A Bizottsággal szemben kifogásolt eljárási szabálytalanságokra alapított harmadik jogalapjának alátámasztása érdekében az Intel többek között arra hivatkozik, hogy megsértették a védelemhez való jogát azáltal, hogy a Bizottság a D 1-gyel tartott találkozóról nem vett fel jegyzőkönyvet, ennek kapcsán pedig az Intel azt állítja, hogy az e találkozóval kapcsolatos bizonyos körülményeket akként lehetett volna figyelembe venni, mint amelyek mentesítik őt a felelőssége alól. Az Intel azt is előadta, hogy a Bizottság tévesen tagadta meg, hogy második meghallgatást tartson, valamint hogy közölje az AMD bizonyos olyan dokumentumait, amelyek az Intel védekezése szempontjából relevánsak lehetnek volna.

- 20 A Törvényszék első lépésben, a megtámadott ítélet 618. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó találmány nem minősült az 1/2003 rendelet 19. cikke értelmében vett hivatalos kikérdezésnek, és a Bizottság nem is volt köteles ilyen kikérdezést tartani. A Törvényszék ebből az említett pontban azt vezette le, hogy a 773/2004 rendelet 3. cikke nem volt alkalmazható, így az e rendelkezésben előírt alaki szabályok állítólagos megsértésére vonatkozó érv hatástalan volt.
- 21 A Törvényszék második lépésben, a megtámadott ítélet 621. és 622. pontjában megállapította, hogy még ha a Bizottság meg is sértette a gondos ügyintézés elvét, amikor elmulasztott olyan dokumentumot összeállítani, amely tartalmazza az említett találmány során érintett témák rövid összefoglalását, valamint e találmány résztvevőinek nevét, e kezdeti hiányosságot orvosolta azáltal, hogy az Intel rendelkezésére bocsátotta az ugyanezen találmányra vonatkozó belső feljegyzés nem bizalmas változatát.
- 22 Az OEM-ekkel és az MSH-val szembeni magatartásokat érintő állítólagos mérlegelési hibákra alapított negyedik jogalapot illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 665., 894., 1032., 1221., 1371. és 1463. pontjában teljes egészében elutasította az Intel által a Dell, a HP, a NEC, a Lenovo, az Acer és az MSH vonatkozásában felhozott kifogásokat.
- 23 Ami az ötödik jogalapot illeti, amelyben az Intel vitatta, hogy olyan átfogó stratégia állt volna fenn, amelynek az lett volna a célja, hogy megakadályozza az AMD hozzáférését a legfontosabb értékesítési csatornákhöz, a Törvényszék a megtámadott ítélet 1551. és 1552. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság lényegében a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy az Intel megpróbálta leplezni magatartása versenykorlátozó jellegét, továbbá hogy olyan hosszú távú átfogó stratégiát hajtott végre, amelynek az volt a célja, hogy megakadályozza az AMD hozzáférését az említett értékesítési csatornákhöz.
- 24 A hatodik jogalapot illetően, amely szerint a Bizottság helytelenül alkalmazta az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatást (HL 2006. C 210., 2. o.), a Törvényszék a megtámadott ítélet 1598. pontjában többek között úgy ítélte meg, hogy sem a jogbiztonság elvével, sem pedig a büncselekmények és büntetések törvényességének elvével nem ellentétes, ha a Bizottság úgy dönt, hogy új bírságkiszabási iránymutatást fogad el és alkalmaz, akár a jogsértés elkövetése után is. Ezenkívül a Törvényszék az említett pontban úgy ítélte meg, hogy a versenyjogi szabályok hatékony alkalmazása igazolja azt, hogy a vállalkozásnak számolnia kelljen azzal a lehetőséggel, hogy a Bizottság általános versenypolitikája a bírságokat illetően módosul, akár a számítási módszert, akár a bírságok szintjét tekintve.
- 25 Az EUMSZ 102. cikk szándékos vagy gondatlan megsértésének állítólagos hiányára alapított hetedik jogalapot illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 1602. és 1603. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy az Intel számára nem lehetett ismeretlen magatartásának versenyellenessége, továbbá hogy a vitatott határozatban rögzített bizonyítékok a jogilag megkövetelt módon bizonyítják, hogy az Intel olyan hosszú távú átfogó stratégiát hajtott végre, amelynek az volt a célja, hogy megakadályozza az AMD hozzáférését a stratégiai szempontból legfontosabb értékesítési csatornákhöz, ezzel együtt pedig arra törekedett, hogy leplezze magatartása versenyellenességét.
- 26 A kiszabott bírság állítólagos aránytalanságára alapított nyolcadik jogalapot illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 1614–1616. pontjában megállapította, hogy a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgálhat jogi háttérként a versenyügyekben kiszabott bírságok tekintetében, mindenesetre pedig az Intel által e tekintetben hivatkozott határozatok nem relevánsak az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása szempontjából. Másfelől azzal szemben, amit az Intel állított, a Törvényszék a megtámadott ítélet 1627. és 1628. pontjában emlékeztetett arra, hogy a Bizottság a jogsértés súlyának meghatározása érdekében nem vette figyelembe a jogsértés által a piacra gyakorolt tényleges hatást.

27 Végül a kilencedik jogalapot illetően, amely arra irányult, hogy a Törvényszék a korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása keretében csökkentse a kiszabott bírság összegét, a Törvényszék a megtámadott ítélet 1647. pontjában többek között úgy ítélte meg, hogy az Intel által előterjesztett kifogásokban, érvekben, valamint jogi és ténybeli körülményekben semmi sem indokolja annak megállapítását, hogy a kiszabott bírság összege aránytalan lenne. A Törvényszék ugyanis az említett pontban úgy ítélte meg, hogy e bírság a jelen ügy körülményei között megfelelő volt, és hangsúlyozta, hogy e bírság jóval az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében rögzített 10%-os felső határ alatt maradt.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

28 Az Intel azt kéri, hogy a Bíróság:

- teljes egészében vagy részben helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
- teljes egészében vagy részben semmisítse meg a vitatott határozatot;
- a kiszabott bírságot törölje vagy jelentősen csökkentse;
- másodlagosan, utalja vissza az ügyet a Törvényszékhez, hogy az a Bíróság ítéletével összhangban hozzon határozatot;
- a Bizottságot kötelezze a jelen eljárásban és a Törvényszék előtti eljárásban felmerült költségek viselésére.

29 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezést, és
- az Intelt kötelezze a költségek viselésére.

30 Az ACT azt kéri, hogy a Bíróság:

- teljes egészében adjon helyt az Intel fellebbezésének, és
- a Bizottságot kötelezze az ACT részéről a fellebbezéssel és a megsemmisítés iránti keresettel összefüggésben felmerült költségek viselésére.

A fellebbezésről

31 Fellebbezésének alátámasztása érdekében az Intel hat jogalapra hivatkozik. Az első jogalapban az Intel azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a vitatott engedményeket nem vizsgálta meg az összes releváns körülményre tekintettel. A második jogalapban az Intel arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a jogsértésnek a 2006. és a 2007. év tekintetében történő megállapításával kapcsolatos mérlegelés során tévesen alkalmazta a jogot, különösen annak mérlegelését illetően, hogy a vitatott engedmények e két év során mennyiben fedték le a piacot. A harmadik jogalapban az Intel azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az Intel által a HP-vel és a Lenovóval megkötött kizárólagossági engedmények jogi minősítését illetően. A negyedik jogalapban az Intel úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy nem történt az Intel védelemhez való jogát érintő lényeges eljárási szabálytalanság azzal összefüggésben, ahogyan a Bizottság a D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezést kezelte. Az ötödik jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta az Intel által a 2006. és a 2007. évre vonatkozóan a Lenovóval kötött megállapodások tekintetében a Bizottság joghatóságával kapcsolatos kritériumokat. Végül a hatodik

jogalapban az Intel azt kéri, hogy a Bíróság az arányosság elve, valamint az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás visszaható hatályának tilalma alapján törölje vagy jelentősen csökkentse a kiszabott bírságot.

Az ötödik, arra alapított jogalapról, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta az Intel által a 2006. és a 2007. évre vonatkozóan a Lenovóval kötött megállapodások tekintetében a Bizottság joghatóságával kapcsolatos kritériumokat

A felek érvei

- 32 Ötödik jogalapjában – amelyet elsőként kell megvizsgálni, mivel a Bizottság joghatóságára vonatkozik – az Intel mindenekelőtt azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen erősítette meg a Bizottság azzal kapcsolatos joghatóságát, hogy az Intel által a Lenovóval, egy kínai vállalkozással a 2006. és 2007. év során kötött megállapodásokra alkalmazza az EUMSZ 102. cikket. A jelen ügyben ugyanis sem a versenyellenes magatartások végrehajtásának helyén alapuló kritérium (a továbbiakban: végrehajtási kritérium), sem pedig az e magatartások által az Unióban kifejtett minősített hatásokon alapuló kritérium (a továbbiakban: minősített hatásokon alapuló kritérium) nem alapozhatja meg a Bizottság joghatóságát.
- 33 A Törvényszék így a megtámadott ítélet 311. pontjában tévesen állapította meg, hogy e megállapodások végrehajtása bizonyítható volt olyan magatartások folytán, amelyek az egész világon érintették az ügyfeleknek a termékeik *downstream* értékesítésével kapcsolatos előrejelzéseit, ideértve az EGT-t is. Márpedig e körülmény nem teszi lehetővé, hogy a végrehajtási kritérium alapján megállapítható legyen a Bizottság joghatósága, mivel a vitatott magatartást nem az EGT-ben hajtották végre, az Intel pedig nem az EGT-ben értékesített termékeket a Lenovónak.
- 34 Ezenkívül a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a Bizottság joghatóságának megalapozása kapcsán elfogadta a minősített hatásokon alapuló kritériumot. Az Intel szerint egyedül a végrehajtási kritérium minősül az ítélkezési gyakorlatban elismert joghatósági oknak.
- 35 Az Intel továbbá azt állítja, hogy még ha feltételezzük is, hogy a minősített hatásokon alapuló kritérium ténylegesen alkalmazható, az a jelen ügyben nem alapozhatja meg a Bizottság joghatóságát. E tekintetben utal a 2014. február 27-i InnoLux kontra Bizottság ítélet (T-91/11, EU:T:2014:92) 87. pontjára, amelyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy ha az összetevőket először az EGT-n kívül értékesítik független vevők részére, a belső piac és a jogsértés közötti összefüggés túl gyenge. Az Intel ebből azt vezeti le, hogy nem volt előre látható, hogy a Lenovóval megkötött és a Kínában szállítandó CPU-kra vonatkozó megállapodások az EGT-n belül azonnali és jelentős hatást fejtenének ki. Másfelől, még ha valamely joghatósági ok meghatározásához közvetett hatások is elegendők lehetnének, a Lenovóval 2006-ban és 2007-ben kötött megállapodások az EGT területén akkor sem fejthettek volna ki jelentős hatást.
- 36 Másfelől az Intel szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 289. pontjában jogellenesen megfordította a bizonyítási terhet, amikor az Intelre hárította annak bizonyítását, hogy az összes tervezett értékesítés az európai, a közel-keleti és az afrikai régióknak az EGT-n kívüli részét érintette.
- 37 Az Intel végül hangsúlyozza, hogy a Bizottság megközelítése joghatósági összeütközésekhez vezetne az egyéb versenyhatóságokkal, továbbá a kettős büntethetőség tényleges kockázatával járna.
- 38 Az ACT lényegében csatlakozik az Intel érveire. Többek között azt állítja, hogy az EUMSZ 102. cikk szövege, valamint az 1988. szeptember 27-i Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság ítélet (89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 és 125/85–129/85, EU:C:1988:447) alapján bizonyítani kell, hogy a szóban forgó magatartás a belső piacon belül korlátozza a versenyt.

39 A Bizottság úgy véli, hogy az ötödik jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 40 A Törvényszék a megtámadott ítélet 244. pontjában megállapította, hogy a Bizottságnak az Unión kívüli tanúsított valamely magatartás megállapításával és szankcionálásával kapcsolatos joghatósága a nemzetközi közjog alapján megalapozható akár a minősített hatásokon alapuló kritérium, akár a végrehajtási kritérium alapján, mielőtt a jelen ügyben a minősített hatásokon alapuló kritérium, majd másodlagosan a végrehajtási kritérium alapján felülvizsgálta volna a Bizottság joghatóságát.
- 41 Ennek keretében először meg kell vizsgálni az Intel és az ACT azon érvét, amely szerint a Törvényszék tévesen fogadta el, hogy a minősített hatásokon alapuló kritérium megalapozhatja a Bizottság joghatóságát.
- 42 E tekintetben emlékeztetni kell arra, mint azt a főtanácsnok is tette az indítványának 288. pontjában, hogy az EUMSZ 101. cikkben és az EUMSZ 102. cikkben foglalt uniós versenyszabályok a vállalkozások olyan kollektív és egyoldalú magatartásainak szankcionálására irányulnak, amelyek a belső piacon belül korlátozzák a versenyt. Amíg ugyanis az EUMSZ 101. cikk azokat a megállapodásokat és magatartásokat tiltja, amelyek célja vagy hatása „a belső piacon belüli” verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, addig az EUMSZ 102. cikk értelmében tilos „a belső piacon vagy annak jelentős részén” az erőfölénnyel való visszaélés.
- 43 Így az EUMSZ 101. cikk alkalmazását illetően megállapítást nyert, hogy az, ha a megállapodásban részt vevő vállalkozás valamely harmadik államban található, nem képezi akadályát e rendelkezés alkalmazásának, amennyiben az ilyen megállapodás a belső piac területén fejt ki hatásait (1971. november 25-i Béguelin Import ítélet, 22/71, EU:C:1971:113, 11. pont).
- 44 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a végrehajtási kritérium alkalmazásának igazolása érdekében a Bíróság hangsúlyozta, hogy a versenyjogban megállapított tilalmak alkalmazásának a kartell létrehozásának helyétől való függővé tétele nyilvánvalóan azzal a következménnyel járna, hogy a vállalkozások könnyen kivonhatnák magukat az említett tilalmak alól (1988. szeptember 27-i Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság ítélet, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 és 125/85–129/85, EU:C:1988:447, 16. pont).
- 45 Márpedig a minősített hatásokon alapuló kritérium ugyanezt a célt követi, vagyis azt, hogy szankcionálja azokat a magatartásokat, amelyeket kétségkívül nem az Unió területén tanúsítottak, viszont amelyek versenyellenes hatásait az Unió piacán is érzékelni lehet.
- 46 Az ACT által támogatott Intel tehát tévesen állítja, hogy a minősített hatásokon alapuló kritérium nem alapozhatja meg a Bizottság joghatóságát.
- 47 Következésképpen ezt az érvet mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 48 Másodszor, meg kell vizsgálni az Intel által másodlagosan előterjesztett azon érvet, amely szerint még ha feltételezzük is, hogy a jelen ügyben alkalmazható a minősített hatásokon alapuló kritérium, a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a 2006. és a 2007. év során a Lenovóval kötött megállapodások az EGT-ben előre látható, azonnali és jelentős hatásokat fejtenének ki. Az Intel e tekintetben az érintett termékek állítólag korlátozott számára helyezi a hangsúlyt.
- 49 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy – mint azt a Törvényszék is kimondta a megtámadott ítélet 233. és 258. pontjában – a minősített hatásokon alapuló kritérium a nemzetközi közjogra tekintettel akkor igazolhatja az uniós versenyjog alkalmazását, ha előre látható, hogy a szóban forgó magatartás az Unióban azonnali és jelentős hatást fejt ki.

- 50 Hangsúlyozni kell – mint azt a Törvényszék is tette a megtámadott ítélet 268. és 280. pontjában – azt is, hogy a szóban forgó vállalkozás vagy vállalkozások összességében vizsgált magatartására tekintettel kell meghatározni, hogy a Bizottság rendelkezik-e az ahhoz szükséges joghatósággal, hogy az egyes esetekben az uniós versenyjogot alkalmazza.
- 51 Továbbá, amennyiben az Intel azt kifogásolja, hogy a Törvényszék megítélése szerint előre látható volt, hogy a Lenovóval megkötött és a Kínában szállítandó CPU-kra vonatkozó megállapodások az EGT-n belül azonnali hatást fejtenek ki, meg kell állapítani egyrészt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 251., 252. és 257. pontjában helyesen ítélte úgy, hogy elegendő valamely magatartásnak a versenyre gyakorolt valószínű hatásait figyelembe venni ahhoz, hogy az előreláthatósági követelménnyel kapcsolatos feltétel teljesüljön.
- 52 Másrészt, mivel a Törvényszék a megtámadott ítélet 255. pontjában lényegében megállapította, hogy az Intelnek a Lenovóval szembeni magatartása olyan átfogó stratégiába illeszkedett, amely azt célozta, hogy a Lenovo semmilyen AMD CPU-val felszerelt hordozható számítógépe ne legyen elérhető a piacon, az EGT-n belül sem, a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 277. pontjában úgy ítélte meg, hogy az Intel magatartása alkalmas volt arra, hogy az EGT-ben azonnali hatást fejtsen ki.
- 53 Ezen érvet tehát mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 54 Az Intel végül azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen ismerte el, hogy a Lenovóval megkötött és a Kínában szállítandó CPU-kra vonatkozó megállapodások jelentős hatást fejthettek ki az EGT piacon, miközben e megállapodások hatásai elhanyagolhatók voltak.
- 55 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy a Törvényszék megítélése szerint az Intelnek a Lenovóval szembeni magatartása olyan átfogó stratégia részét képezte, amely azt célozta, hogy megakadályozza az AMD hozzáférését a piac legfontosabb értékesítési csatornáihoz, amit egyébként az Intel sem vitat a fellebbezése keretében.
- 56 Következésképpen, figyelembe véve a jelen ítélet 50. pontjában kifejtett megfontolásokat, a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor megállapította, hogy az Intel által kialakítotthoz hasonló stratégia esetén a vállalkozás összességében vizsgált magatartását kell figyelembe venni annak mérlegelése érdekében, hogy e magatartásnak az Unió és az EGT piacára gyakorolt hatásai jelentősek-e.
- 57 Mint azt a Bizottság is hangsúlyozza, az ettől eltérő megközelítés azt eredményezné, hogy az EGT-n belüli piac szerkezetét érinteni képes, átfogó versenyellenes magatartást mesterségesen feldarabolnának egy sor különálló magatartásra, kockáztatva az Unió joghatóságának megkerülését.
- 58 Következésképpen a jelen ítélet 54. pontjában említett érvet mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 59 Harmadszor, az Intel azon érvét illetően, amely szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 289. pontjában jogellenesen megfordította a bizonyítási terhet, elegendő megállapítani, hogy ez az érv a megtámadott ítélet téves értelmezéséből ered. Mint az ugyanis kitűnik ezen ítélet 286–289. pontjából, a Törvényszék bizonyos számítógépek piaci bevezetésének világszerte történő elhalasztását illetően megállapította, hogy a rendelkezésére álló adatokból az következett, hogy e számítógépek értékesítését az európai, a közel-keleti és az afrikai régióban tervezték, amelynek az EGT nagyon jelentős részét képezi, ami elegendő volt az EGT-t érintő legalább potenciális hatások megállapításához.
- 60 Ennek keretében a Törvényszék kétségekívül utalt arra, hogy nincsenek olyan konkrét valószínűsítő körülmények, amelyek alapján feltételezhető lenne, hogy az összes tervezett értékesítés e régiónak az EGT-n kívüli részeit érintette volna. Ugyanakkor e megállapítást a megtámadott ítélet 287. és

288. pontját figyelembe véve kell értelmezni, amelyekből kitűnik, hogy a Törvényszék megítélése szerint a tárgyalás során előadott azon felvetés, amely szerint lehetséges, hogy az összes ilyen számítógépet az EGT-n kívüli területekre szánták, csupán olyan találgatásnak minősült az Intel részéről, amelynek alátámasztása érdekében nem hozott fel semmilyen érvet.

- 61 Következésképpen az említett érv megalapozatlan.
- 62 Végül negyedszer, a végrehajtási kritérium Törvényszék általi alkalmazására vonatkozóan az Intel által előadott érveket illetően elegendő megállapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 297. pontjában kimondta, hogy e kritériumot csak a teljesség kedvéért vizsgálta meg.
- 63 Márpedig a megtámadott ítéletnek csak a teljesség kedvéért kifejtett indokaira vonatkozó kifogások nem eredményezhetik az ítélet hatályon kívül helyezését (lásd ebben az értelemben: 2011. december 21-i Franciaország kontra People's Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Ezért a fenti érveket mint hatástalanokat el kell utasítani.
- 65 Az eddigiekből következik, hogy az ötödik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A negyedik, az Intel védelemhez való jogát érintő lényeges eljárási szabálytalanságra alapított jogalapról

A felek érvei

- 66 A negyedik jogalap – amelyet másodikként kell megvizsgálni, mivel a Bizottság előtti közigazgatási eljárást érinti – a Bizottság által D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezés eljárási kezelésére vonatkozik. E jogalap három részre tagolódik.
- 67 Az Intel először is azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 612. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem sértette meg az 1/2003 rendeletnek a 773/2004 rendelet 3. cikkével összefüggésben értelmezett 19. cikkét.
- 68 Így egyrészt, a Törvényszék a megtámadott ítélet 614. pontjában mesterségesen tett különbséget a hivatalos kikérdezések és a nem hivatalos kikérdezések között. Az Intel az európai ombudsman 2009. július 14-i határozatára támaszkodva azt állítja, hogy minden olyan találkozó, amelyet a vizsgálat tárgyára vonatkozó információk beszerzése érdekében valamely harmadik személlyel tartanak, az említett 19. cikk értelmében vett kikérdezésnek minősül, vagyis rögzíteni kell.
- 69 Másrészt és másodlagosan, arra az esetre, ha az 1/2003 rendeletet akként kellene értelmezni, hogy létezik a nem hivatalos kikérdezések olyan kategóriája, amelyet nem szükséges rögzíteni, az Intel úgy véli, hogy a D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezés nem tartozik e kategóriába, vagyis a Bizottság köteles lett volna rögzíteni az említett kikérdezés tartalmát, mivel e kikérdezés, amely öt órán át tartott, olyan elemeket tartalmazott, amelyek nagy jelentőségűek, és objektív kapcsolatban állnak a vizsgálat tárgyával.
- 70 Másodszor, az Intel azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen ismerte el, hogy az 1/2003 rendeletnek a 773/2004 rendelet 3. cikkével összefüggésben értelmezett 19. cikkének megsértéséből eredő eljárási szabálytalanságot orvosolhatta az, hogy az Intellel közölték egy olyan feljegyzés nem bizalmas változatát, amely tartalmazta a szóban forgó kikérdezés alapvető elemeire vonatkozó napirendi pontokat, viszont nem szerepelt benne D 1 nyilatkozatának tartalmi összefoglalása. E tekintetben az

Intel azt állítja, hogy ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 622. pontjában megállapított, az említett feljegyzés nem az érintett tárgykörök rövid összefoglalását, hanem csupán az e kikérdezés során érintett témák egyszerű felsorolását tartalmazta.

- 71 Az Intel ezenkívül hangsúlyozza, hogy a Bizottság által az ellenkérelmében megfogalmazott azon érv, amely szerint az emlékeztető késedelmes közlése orvosolta az Intel védelemhez való jogának megsértését, nem egyeztethető össze azzal, hogy a szóban forgó feljegyzésből nyilvánvalóan hiányzik D 1 nyilatkozatának tartalma, illetve azzal, hogy a Bizottság elismerte, hogy e feljegyzésnek nem az volt a rendeltetése, hogy pontosan vagy kimerítően visszaadja az érintett találkozó tartalmát.
- 72 Harmadszor, az Intel úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem alkalmazta a 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítéletben (C-109/10 P, EU:C:2011:686) megállapított kritériumot. A Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 630. pontjában kimondta, hogy az Intel a jogilag megkövetelt módon rekonstruálhatta a szóban forgó kikérdezés tartalmát, még akkor is, ha azon nem vett részt, olyan adatok tartalmi bizonyítását követelte meg az Inteltől, amelyeket soha nem közöltek vele.
- 73 Az ACT egyetért az Intel által a negyedik jogalap alátámasztása érdekében előadott érvekkel, és hangsúlyozza különösen azt, hogy nem lehetett kizárni, hogy a D 1 által kifejtett álláspont hasznos lett volna az Intel védekezése szempontjából, mivel D 1 a 2003. év során a US Federal Trade Commission (az Egyesült Államok Szövetségi Kereskedelmi Bizottsága) előtti eljárásban mentő bizonyítékokkal szolgált.
- 74 A Bizottság azonkívül, hogy a negyedik jogalapot hatástalannak ítéli, először is úgy véli, hogy az európai ombudsman azon határozata, amelyre az Intel támaszkodik, téves jogalkalmazás bizonyítása érdekében nem hozható fel, mivel az Intel nem vitatta a megtámadott ítélet 617. pontját, amely szerint a szóban forgó találkozó célja nem az volt, hogy az 1/2003 rendelet 19. cikke alapján ellenjegyzett jegyzőkönyv vagy nyilatkozatok formájában bizonyítékokat gyűjtsenek. A Bizottság hozzáteszi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 614–616. pontjában az e rendelet 19. cikke alapján beszerezhető információk jellegét az ugyanezen rendelet 18. cikkének hatálya alá tartozó információk jellegével azonosította, mielőtt megállapította volna, hogy e találkozó nem minősült az említett 19. cikk értelmében vett kikérdezésnek.
- 75 Másodszor, a Bizottság azt állítja, hogy a belső feljegyzés közlése kellőképpen orvosolta a hivatkozott eljárási szabálytalanságot. Hozzáteszi: az a körülmény, hogy az Intel nem volt jelen a szóban forgó kikérdezésen, nem bizonyít semmilyen hibát a megtámadott ítélet 631. pontjában levont azon következtetést illetően, amely szerint a bizonyíték rekonstruálható volt. Az Intel ugyanis ellentmond az elsőfokú eljárásban előadott azon saját érveinek, amelyekben azt állította, hogy D 1 nyilatkozatai rekonstruálhatók voltak, legalábbis olyan mértékben, amelyek alapján megállapítható, hogy e nyilatkozatok szükségképpen az Intel mentségére szolgáltak.
- 76 Harmadszor, a Bizottság előadja, hogy a jelen ügy körülményei távol állnak a 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítélet (C-109/10 P, EU:C:2011:686) alapjául szolgáló ügytől, amelyben azon megállapítással összefüggésben hivatkoztak a védelemhez való jog megsértésére, hogy a Solvay SA az érintett piacon erőfölényben volt, amely megállapítást megdönthető vélelmen alapult.
- 77 A Bizottság azt is kifejti, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítéletből (C-109/10 P, EU:C:2011:686) eredő ítélkezési gyakorlatot a jelen ügy körülményeire alkalmazta annak megállapítása érdekében, hogy nem sértették meg a védelemhez való jogot.

78 Mivel a Dell minden olyan nyilatkozatával kapcsolatban, amelyek tagadták a kizárólagossági engedmények fennállását, a Törvényszék a megtámadott ítélet 582. pontjában úgy ítélte meg, hogy azok az egyéb előterjesztett bizonyítékokra tekintettel nem hitelesek, a Bizottság úgy véli, hogy az Intel semmire nem tudott volna használni még egy olyan jegyzőkönyvet sem, amely D 1 részéről a leghatározottabb tagadást tartalmazza.

A Bíróság álláspontja

79 Előjáróban, a Bizottság azt állítja, hogy a negyedik jogalap hatástalan, mivel nem vitatják a megtámadott ítéletben levont azon következtetést, amely szerint az Intel kizárólagossági engedményeket biztosított a Dellnek.

80 Ezt az érvet azonban el kell utasítani, mivel e jogalapban a fellebbező kifejezetten azt kéri, hogy a Bíróság egyrészt csökkentse a kiszabott bírság összegét, másrészt pedig semmisítse meg a vitatott határozatot annyiban, amennyiben az a Dellhez kapcsolódik, azt állítva, hogy a Bizottság azáltal, hogy elmulasztotta rögzíteni a D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezést, megfosztotta a fellebbezőt egyes bizonyítékoktól, ezáltal pedig megsértette a védelemhez való jogát.

81 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy az említett jogalap megalapozott-e.

82 E jogalapban az Intel többek között azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 612. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem sértette meg az 1/2003 rendeletnek a 773/2004 rendelet 3. cikkével összefüggésben értelmezett 19. cikkét.

83 E tekintetben előjáróban meg kell állapítani, mint azt a Törvényszék is tette a megtámadott ítélet 621. pontjában, hogy a Bizottság által D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezésről készített belső feljegyzésből kitűnik többek között, hogy a több mint öt órán át tartó e találkozó során érintett tárgykörök olyan kérdésekre vonatkoztak, amelyek objektíven kapcsolódtak a vizsgálat érdeméhez. Ezenkívül D 1 az Intel legnagyobb ügyfelének egyik legfelsőbb szintű vezetője volt, továbbá – mint azt az Intel is hangsúlyozta, anélkül hogy ezt vitatták volna – konkrétan D 1 volt felelős a vállalkozása Intellel fennálló kapcsolatainak felügyeletéért. Ebből következik, hogy a Bizottság által D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezés arra irányult, hogy az Intellel kapcsolatos vizsgálatának tárgyára vonatkozó információkat szerezzenek be az 1/2003 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében, amit egyébként a Bizottság sem vitatott.

84 Először is, ami a Törvényszék által a hivatalos kikérdezések és a nem hivatalos kikérdezések között a megtámadott ítélet 614. pontjában tett különbséget illeti, az 1/2003 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének magából a szövegéből kitűnik, hogy e rendelkezés minden olyan kikérdezésre alkalmazandó, amely a valamely vizsgálat tárgyára vonatkozó információk beszerzésére irányul.

85 Az 1/2003 rendelet (25) preambulumbekkezdése e tekintetben pontosítja, hogy e rendelet a Bizottság vizsgálati jogköreinek megerősítésére irányul, lehetővé téve számára többek között, hogy kikérdezzen minden olyan személyt, akinek hasznos információ lehet a birtokában, valamint rögzítse az általuk tett nyilatkozatokat.

86 Az 1/2003 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése így olyan jogalapot képez, amely feljogosítja a Bizottságot arra, hogy vizsgálat keretében kikérdezzen valamely személyt, amit megerősítenek e rendelet előkészítő anyagai (lásd [az EK 81. cikkben] és [az EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról, valamint az 1017/68/EGK, a 2988/74/EGK, a 4056/86/EGK és a 3975/87/EGK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatot [COM (2000) 582 végleges, HL 2000. C 365. E, 284. o.]).

- 87 E rendelkezés szövegére vagy az általa követett célra alapított egyetlen körülmény sem teszi lehetővé annak levezetését, hogy a jogalkotónak szándékában állt volna a vizsgálat tárgyára vonatkozó kikérdezéseken belül két kategóriát megkülönböztetni, vagy bizonyos ilyen kikérdezéseket az említett rendelkezés hatálya alól ki kívánt volna zárni.
- 88 A Törvényszék tehát a megtámadott ítélet 614–618. pontjában tévesen állapította meg, hogy a Bizottság által a vizsgálatok keretében lefolytatott kikérdezéseken belül különbséget kell tenni az 1/2003 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének és a 773/2004 rendelet 3. cikkének együttes hatálya alá tartozó hivatalos kikérdezések, valamint azon nem hivatalos kikérdezések között, amelyek kívül esnek e rendelkezések hatályán.
- 89 Másodszor, amennyiben az Intel azt állítja, hogy a Bizottság köteles az 1/2003 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése alapján lefolytatott valamennyi kikérdezést rögzíteni, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a 773/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését – amely akként rendelkezik, hogy a Bizottságnak „[a] kikérdezett személyt tájékoztatnia kell továbbá arról a szándékáról, hogy a kikérdezést rögzíti” – nem úgy kell értelmezni, hogy a kikérdezés rögzítése szabadon választható lehetőség lenne, hanem úgy, hogy a Bizottság köteles az érintett személyt figyelmeztetni a tervezett rögzítésre.
- 90 Továbbá, a 773/2004 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése, amely pontosítja, hogy „[a] Bizottság a kikérdezett személy nyilatkozatait bármilyen formában rögzítheti”, magában foglalja, mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 617. pontjában helyesen megállapította, hogy ha a Bizottság a kikérdezett személy hozzájárulásával úgy dönt, hogy az 1/2003 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése alapján kikérdezést folytat le, köteles e kikérdezést teljes egészében rögzíteni, a rögzítés formáját illetően a Bizottságnak biztosított választási lehetőség sérelme nélkül.
- 91 A fentiekből következik, hogy a Bizottság köteles az általa megválasztott formában rögzíteni minden olyan kikérdezést, amelyet az 1/2003 rendelet 19. cikke alapján annak érdekében folytat le, hogy a vizsgálatának tárgyára vonatkozó információkat szerezzen be.
- 92 Azon kérdést illetően, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 622. pontjában helyesen állapította-e meg, hogy az, hogy a közigazgatási eljárás során az Intel rendelkezésére bocsátották a Bizottság által a D 1-gyel tartott találkozójaival összefüggésben készített belső feljegyzés nem bizalmas változatát, orvosolta az e találkozó során lezajlott kikérdezés rögzítésének elmaradásával összefüggő hiányosságot, meg kell állapítani, hogy jóllehet – mint azt a Törvényszék is megállapította a megtámadott ítélet 635. és 636. pontjában – e belső feljegyzés tartalmazza a vitatott kikérdezés során érintett tárgykörök rövid összefoglalását, nem tartalmaz semmilyen információt az e kikérdezés során folytatott megbeszélések tartalmáról, különösen azon felvilágosítások jellegét illetően, amelyeket D 1 az e feljegyzésben említett tárgykörökről a szóban forgó kikérdezés során adott. E feltételek mellett a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy az említett belső feljegyzésnek a közigazgatási eljárás során az Intellel történő közlése orvosolta ezen eljárásnak a szóban forgó kikérdezés rögzítésének elmaradásából eredő kezdeti hiányosságát.
- 93 Az eddigi megfontolásokból következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot először is azáltal, hogy a Bizottság vizsgálatának tárgyára vonatkozó kikérdezéseken belül különbséget tett az 1/2003 rendelet 19. cikkének (1) bekezdésében és a 773/2004 rendelet 3. cikkében foglalt, együttesen értelmezett rendelkezések hatálya alá tartozó hivatalos kikérdezések és azon nem hivatalos kikérdezések között, amelyek nem tartoznak e rendelkezések hatálya alá; másodszor azáltal, hogy úgy ítélte meg, hogy a Bizottság szervezeti egységei és D 1 közötti találkozó annak ellenére, hogy annak a Bizottság ilyen vizsgálata volt a tárgya, nem tartozott e rendelkezések hatálya alá azon az alapon, hogy nem minősült hivatalos kikérdezésnek, harmadszor pedig azáltal, hogy másodlagosan úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által e találkozóval összefüggésben készített belső feljegyzés nem bizalmas változatának a közigazgatási eljárás során az Intel rendelkezésére bocsátása orvosolta e találkozó rögzítésének elmaradását.

- 94 Ugyanakkor, amennyiben a Törvényszék ítéletének indokolása az uniós jogot sérti, de rendelkező része egyéb jogi indokok miatt megalapozottnak bizonyul, az ilyen jogsértés nem eredményezheti az ítélet hatályon kívül helyezését, és ekkor az indokolást meg kell változtatni (lásd ebben az értelemben: 2011. június 9-i Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság ítélet, C-71/09 P, C-73/09 P és C-76/09 P, EU:C:2011:368, 118. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 95 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 611. pontjában hangsúlyozta: nem vitatott a felek között, hogy a Bizottság a vitatott határozatban nem támaszkodott a D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezés során beszerzett információkra annak érdekében, hogy az Intellel szemben eljárást indítson.
- 96 Ezzel együtt, amennyiben az Intel azt állítja, hogy D 1 olyan mentő körülményeket hozott a Bizottság tudomására, amelyeket a Bizottságnak az Intel számára hozzáférhető, megfelelő jegyzőkönyvben rögzítenie kellett volna, emlékeztetni kell arra, hogy az állítólag mentő körülményeket tartalmazó dokumentum közlésének elmaradását illetően az érintett vállalkozásnak kell bizonyítania, hogy az ilyen dokumentum hozzáférhetővé tételének elmaradása a vállalkozás hátrányára befolyásolhatta az eljárás lefolytatását és a Bizottság határozatának tartalmát (lásd ebben az értelemben: 2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 97 A vállalkozásnak így azt kell bizonyítania, hogy a mentő körülményeket tartalmazó említett dokumentumot fel tudta volna használni a védekezéséhez abban az értelemben, hogy amennyiben a közigazgatási eljárás során arra támaszkodhatott volna, olyan tényezőkre tudott volna hivatkozni, amelyek nem egyeztek a Bizottság által e szakaszban levont következtetésekkel, tehát bármilyen módon befolyásolhatta volna a Bizottság által a határozatában kialakított értékelést (lásd ebben az értelemben: 2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 98 A fentiekből következik, hogy az érintett vállalkozásnak bizonyítania kell egyrészt, hogy bizonyos mentő bizonyítékokhoz nem férhetett hozzá, másrészt pedig, hogy e bizonyítékokat fel tudta volna használni a védekezéséhez (lásd ebben az értelemben: 2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 99 Márpedig a jelen ügyben a Törvényszék által a megtámadott ítélet 629–659. pontjában lefolytatott részletes elemzésből kitűnik, hogy a D 1-gyel szemben lefolytatott kikérdezéssel összefüggésben a Bizottság által készített belső feljegyzés nem bizalmas változatán kívül olyan „kísérő dokumentum” is az Intel birtokába került a közigazgatási eljárás során, amely a Dell által azon szóbeli kérdésekre adott írásbeli válaszokat tartalmazta, amelyeket e kikérdezés során D 1-nek tettek fel.
- 100 Ezenkívül, mint azt a megtámadott ítélet 44–49. és 628. pontja is megjegyezte, jóllehet az Intelnek lehetősége volt arra, hogy a Törvényszék előtti eljárás során előadja az észrevételeit e belső feljegyzés nem bizalmas változata alapján, amely információkat tartalmazott e megbeszélések tartalmáról, az Intel nem hivatkozott semmi olyan valószínűsítő körülményre, amelynek alapján feltételezhető lenne, hogy a Bizottság az említett kikérdezés során elmulasztott volna feljegyezni olyan mentő körülményeket, amelyek az Intel védekezése szempontjából hasznosak lehettek volna, amennyiben más megvilágításba helyezhették volna azokat a közvetlen írásos bizonyítékokat, amelyeket a vitatott határozat a szóban forgó magatartások feltételtől függő jellegének alátámasztása érdekében figyelembe vett.
- 101 Különösen, mint azt a Bizottság is hangsúlyozza, az Intel nem élt a Törvényszék eljárási szabályzatának a megtámadott ítélet meghozatalakor hatályos változata 68–76. cikke értelmében őt megillető azon lehetőséggel, hogy indítványozza D 1-nek a Törvényszék elé idézését. Még csak azt sem bizonyította a Törvényszék előtt, hogy megpróbált volna kapcsolatba lépni D 1-gyel annak érdekében, hogy D 1 erősítse meg, hogy a kikérdezése során olyan mentő körülményeket adott elő, amelyek az Intel védekezése szempontjából hasznosak lehettek volna.

- 102 E feltételek mellett a jelen ítélet 93. pontjában megjelölt, a megtámadott ítéletben felmerülő téves jogalkalmazások nem alkalmasak arra, hogy érvénytelenítsék a megtámadott ítélet 625. pontjában levont azon következtetést, amely szerint a közigazgatási eljárás során nem történt az Intel védelemhez való jogát sértő olyan szabálytalanság, amely a vitatott határozat megsemmisítését eredményezhetné (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 164. pont).
- 103 Következésképpen a negyedik jogalap első és második részét mint hatástalant el kell utasítani (lásd ebben az értelemben: 2015. február 12-i Bizottság kontra IPK International ítélet, C-336/13 P, EU:C:2015:83, 66. pont).
- 104 Amennyiben a negyedik jogalap harmadik része a 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítéletnek (C-109/10 P, EU:C:2011:686) a jelen ügyre történő alkalmazására vonatkozik, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék erről azon kérdésnek a teljesség kedvéért lefolytatott vizsgálata keretében határozott, hogy egy feltételezett eljárási szabálytalanság milyen következményekkel járna a vitatott határozatra.
- 105 Márpedig a Törvényszék ítéletének csak a teljesség kedvéért kifejtett indokaira vonatkozó kifogások nem eredményezhetik ezen ítélet hatályon kívül helyezését, vagyis hatástalanok (lásd ebben az értelemben: 2011. december 21-i Franciaország kontra People's Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 106 Ezért a negyedik jogalap harmadik részét mint hatástalant el kell utasítani.
- 107 A fentiekből következik, hogy a negyedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

Az első, a vitatott engedmények összes releváns körülményre tekintettel lefolytatott vizsgálatának elmaradásából eredő téves jogalkalmazásra alapított jogalapról

A felek érvei

- 108 Az első jogalap – amelyet harmadikként kell megvizsgálni, mivel az EUMSZ 102. cikk értelmében vett erőfölénnyel való visszaélésnek minősítésre vonatkozik – három részre tagolódik.
- 109 Az első jogalap első részében az Intel azt állítja, hogy a hűségengedmények csak azt követően minősíthetők visszaélésszerűnek, hogy lefolytatták az összes releváns körülmény vizsgálatát annak meghatározása érdekében, hogy az engedmények alkalmasak-e a verseny korlátozására. Az Intel többek között a 2012. április 19-i Tomra Systems és társai kontra Bizottság ítélet (C-549/10 P, EU:C:2012:221) 70. és 71. pontjára támaszkodik, amelyekből azt vezeti le, hogy az összes körülmény elemzésének megkülönböztetés nélkül ki kell terjednie a kizárólagossági engedményekre, valamint az egyéb olyan kedvezményekre, amelyek alkalmasak vásárlói hűség kialakítására.
- 110 Az Intel hozzáteszi, hogy az EUMSZ 102. cikknek sem a szövege, sem a felépítése nem utal arra, hogy bizonyos magatartásokat a jellegüknél fogva versenyellenesnek kellene tekinteni abban az esetben, ha azokat erőfölényben lévő vállalkozás tanúsítja.
- 111 Az Intel azt állítja, hogy az EUMSZ 102. cikk értelmében vett erőfölénnyel való visszaélés fennállásának megállapításához a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata megköveteli az összes körülmény vizsgálatát, ideértve a szóban forgó engedmények mértékére, azok időtartamára, az érintett piaci részesedésekre, az ügyfelek szükségleteire, valamint az engedmények azon képességére vonatkozó vizsgálatot, hogy kizorítsanak egy hasonlóan hatékony versenytársat (*as efficient competitor test*, a továbbiakban:

AEC-teszt), mindezt annak alátámasztása érdekében, hogy az ilyen engedmények alkalmasak a verseny korlátozására, következésképpen pedig az EUMSZ 102. cikk értelmében vett erőfölénnyel való visszaélésnek minősülnek.

- 112 Másfelől a Törvényszék által a megtámadott ítélet 94. pontjában megfogalmazott azon állítás, amely szerint az erőfölényben lévő vállalkozás bizonyíthatja, hogy a magatartása objektíve igazolt, csupán látszatelehetőségnek minősül, mivel az említett ítélet 89. pontjában a Törvényszék kijelentette, hogy az ilyen magatartás jótékony hatásait nem lehet elismerni. Hasonlóképp, a Bizottság álláspontja a bizonyítási teher megfordítását eredményezi, mivel az Intelnek még azt megelőzően igazolnia kellene a magatartását, hogy a Bizottság bizonyította volna, hogy e magatartás alkalmas a verseny korlátozására.
- 113 Az első jogalap második részében az Intel azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem értékelte a verseny korlátozásának valószínűségét. Így az, hogy a vitatott engedményeket a megtámadott ítélet kizárólagossági engedményeknek minősíti, vagy ekként elemzi, nem zárhatná ki a verseny korlátozására való alkalmasságuk vizsgálatát.
- 114 Az első jogalap harmadik részében az Intel azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 172–197. pontjában lefolytatott azon elemzés, amely az engedményeknek a verseny korlátozására való alkalmasságára vonatkozik, és annak bizonyítására irányul, hogy a szóban forgó magatartás az engedmények kedvezményezettjei tekintetében alkalmas volt a verseny korlátozására, elégtelen, és nem orvosolja a korábban megjelölt téves jogalkalmazásokat.
- 115 A Törvényszék tévesen hagyott figyelmen kívül olyan jelentős körülményeket, mint a vitatott engedmények általi elégtelen piaci lefedettség, a vitatott magatartások rövid időtartama, a piaclezárás hiánya és az árak gyors csökkenése, valamint a hasonlóan hatékony versenytárs előzetes elemzése.
- 116 A vitatott engedmények általi piaci lefedettséget illetően a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a vitatott magatartással lefedett piaci részesedés jelentős volt. A szóban forgó, átlagosan 14%-os lefedettségi szint nem hasonlítható az érintett piac 39%-os lezárásához a 2012. április 19-i Tomra Systems és társai kontra Bizottság ítélet (C-549/10 P, EU:C:2012:221) alapjául szolgáló ügyben, valamint a 40%-os lezáráshoz a 2003. október 23-i Van den Bergh Foods kontra Bizottság ítélet (T-65/98, EU:T:2003:281) alapjául szolgáló ügyben. Az Intel e tekintetben vitatja a Bizottság azon érvét, amely szerint a vitatott magatartások általi piaci lefedettség nem releváns, mert az csak a konkrét hatásokat érinti. Az Intel ezzel szemben azt állítja, hogy a jelentős piaci lefedettség szükséges feltételét képezi annak, hogy megállapítható legyen a visszaélés.
- 117 A vitatott magatartások időtartamát illetően az Intel úgy véli, hogy a rövid tartamú megállapodások nem járnak semmilyen tényleges vagy potenciális káros hatással. Az Intel hozzáteszi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 113. pontjában tett azon megállapítást, amely szerint a megállapodások időtartama nem volt rövid, nem az egyenként vizsgált megállapodások időtartamára, hanem több megállapodás összesítésére alapította, vagyis nem vehette figyelembe azt, hogy az Intel ügyfelei gyakran szabadulhattak a megállapodásaikból. Az Intel e tekintetben vitatja a Bizottság azon megállapítását, amely szerint az Intel OEM-ügyfelei az Intellel kötött megállapodások rövid tartama ellenére nem szabadulhattak e megállapodásokból. Az a nem vitatott tény, hogy a Dell szállítót váltás keretében az AMD-vel szerződött akkor, amikor az Intel által nyújtott engedmények a legmagasabb szinten voltak, bizonyítja, hogy a váltás lehetősége valós volt.
- 118 Azzal kapcsolatban, hogy a vitatott engedmények nem zárták le a piacot, az Intel úgy véli, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe azokat a kapacitáskorlátokat, amelyekkel az AMD szembesült, és amelyek megakadályozták őt abban, hogy kielégítse a CPU-k iránti keresletet, vagyis a Dell és a Lenovo az érintett időszakban kizárólag az Intel révén elégítette ki a szükségleteit.

- 119 Az AEC-teszt relevanciáját illetően a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a Bizottság által a vitatott határozatban lefolytatott elemzést nem ítélte relevánsnak és olyannak, mint amely részét képezi annak a felülvizsgálatnak, amelyet a Törvényszéknek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény tiszteletben tartása érdekében gyakorolnia kell. Az Intel szerint nem merül fel az a kérdés, hogy a Bizottság köteles volt-e elvégezni e tesztet. Ugyanakkor, ha egyszer a Bizottság lefolytatott ilyen elemzést, annak helyesen értékelt eredményeit az összes releváns körülmény címén figyelembe kellett volna venni annak bizonyítása érdekében, hogy fennáll a verseny korlátozásának valószínűsége.
- 120 Az ACT lényegében osztja az Intel álláspontját.
- 121 A Bizottság úgy véli, hogy az első jogalap azon az alá nem támasztott előfeltevésen alapul, hogy a kizárólagossági engedmények csupán az árképzési gyakorlatok egy típusát képezik. A Bíróságnak tehát e jogalapot nem kell megvizsgálnia.
- 122 Másodlagosan, a Bizottság azt állítja, hogy a kizárólagossági engedmények olyan versenyellenes jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek folytán általában felesleges bizonyítani a verseny korlátozására való alkalmasságukat. Így ezek az engedmények visszatartó hatással járnak amiatt, hogy az ügyfél vállalkozásnak a piac nem vitatható részén az engedmények elvesztésével kell számolnia. Ebből következik, hogy ezek az engedmények általában korlátozzák az ügyfelek azon szabadságát, hogy a beszerzési forrásaikat a legkedvezőbb ajánlat alapján válasszák meg.
- 123 Ezenkívül az Intel tévesen értelmezte a 2012. április 19-i Tomra Systems és társai kontra Bizottság ítélet (C-549/10 P, EU:C:2012:221) 70. és 71. pontját, amikor azt állította, hogy e pontok a kizárólagossági engedményekre vonatkoznak.
- 124 A Bizottság úgy véli, hogy az Intel által másodsorban megfogalmazott érvelés elfogadhatatlan azon az alapon, hogy nem hivatkozik semmilyen téves jogalkalmazásra.
- 125 Mindazonáltal az említett érvelés hatástalan, mivel a megtámadott ítélet 172–197. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az Intel magatartása alkalmas volt a verseny korlátozására.
- 126 A Bizottság másodlagosan hozzáteszi, hogy az árképzési gyakorlatokra, valamint a kizárólagossági engedményekre vonatkozó ítélkezési gyakorlatból származó jogi kritérium nem alkalmazható a kizárólagossági engedményekre. E tekintetben kifejti, hogy a Bíróság az árképzési gyakorlatok visszaélészerű jellegének mérlegelésével kapcsolatos jogi kritériumot a 2012. április 19-i Tomra Systems és társai kontra Bizottság ítéletben (C-549/10 P, EU:C:2012:221) átültethette volna az engedményrendszerekre, viszont ebben az ítéletben kifejezetten megerősítette, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás visszaél az erőfölényével, amennyiben ilyen engedményrendszert alkalmaz.
- 127 A Bizottság végül úgy véli, hogy a Bizottságnak nem szükséges megvizsgálnia az Intel által a megtámadott ítélet 172–197. pontjával kapcsolatban felhozott érveket, mivel a Törvényszék csak a teljesség kedvéért vizsgálta meg azt a kérdést, hogy a Bizottság a vitatott határozatban bizonyította-e, hogy az Intel magatartása alkalmas a verseny korlátozására.
- 128 A Bizottság másodlagosan azt állítja, hogy a megtámadott ítélet a jogilag megkövetelt módon alátámasztja az átfogó stratégia fennállását, továbbá hogy az Intel ezzel kapcsolatos érvei elfogadhatatlanok, amennyiben a tényállás újabb értékelésére irányulnak. A Bizottság válaszol az Intel által a piac lefedettségének, valamint a magatartás időtartamának releváns jellegét illetően előadott érvekre is.

A Bíróság álláspontja

- 129 Először is, az ACT által támogatott Intel az első jogalapjának első két részében lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék anélkül fogadta el, hogy a szóban forgó magatartásokat az EUMSZ 102. cikk értelmében erőfölénnyel való visszaélésnek lehet minősíteni, hogy előtte lefolytatta volna a jelen ügy összes körülményének vizsgálatát, továbbá anélkül, hogy megvizsgálta volna annak valószínűségét, hogy e magatartás a verseny korlátozását eredményezi.
- 130 Másodszor, az Intel az első jogalapjának harmadik részében a Törvényszék által a teljesség kedvéért, a megtámadott ítéletnek különösen a 172–197. pontjában arra vonatkozóan lefolytatott elemzést kifogásolja, hogy a Dell, a HP, a NEC, a Lenovo és az MSH részére biztosított engedmények és a részükre teljesített kifizetések a jelen ügy körülményeire tekintettel alkalmasak voltak-e a verseny korlátozására.
- 131 Ennek keretében az Intel különösen azt vitatja, ahogyan a Törvényszék a Bizottság által a jelen ügyben alkalmazott AEC-teszt relevanciáját értékelte.
- 132 Különösen azt állítja, hogy mivel a Bizottság elvégezte e tesztet, a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia az Intel arra alapított érvelését, hogy az említett teszt alkalmazása számos hibát tartalmazott, ha pedig a Bizottság helyesen alkalmazta volna e tesztet, annak a Bizottság által levont következtetéssel ellentétben arra kellett volna vezetnie, hogy a vitatott engedmények nem voltak alkalmasak a verseny korlátozására.
- 133 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 102. cikknek egyáltalán nem célja annak megakadályozása, hogy valamely vállalkozás saját érdemeinek köszönhetően erőfölénybe kerüljön valamely piacon. E rendelkezés nem irányul annak biztosítására sem, hogy az erőfölényben lévő vállalkozásnál kevésbé hatékony versenytársak a piacon maradjanak (lásd többek között: 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 134 Így nem minden kizorító hatás korlátozza szükségképpen a versenyt. Fogalmilag az érdemeken alapuló verseny azt eredményezheti, hogy a különösen az árak, a választék, a minőség vagy az innováció szempontjából kevésbé hatékony, tehát a fogyasztók számára kevésbé érdekes versenytársak eltűnnek a piacról, illetve kizorulnak onnan (lásd többek között: 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 135 Ugyanakkor az erőfölényben lévő vállalkozás különös felelősséggel tartozik azért, hogy magatartása ne csorbítsa a belső piacon a hatékony és torzulásmentes versenyt (lásd többek között: 1983. november 9-i Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin kontra Bizottság ítélet, 322/81, EU:C:1983:313, 57. pont; 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 136 Az EUMSZ 102. cikk többek között ezért tiltja, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás olyan gyakorlatot folytasson, amely kizorító hatást gyakorol a hozzá hasonló hatékonyságúnak tekintett versenytársaira, és az érdemeken alapuló verseny eszközein kívüli más eszközök felhasználásával erősíti az erőfölényét. E megközelítésben tehát nem minden árverseny tekinthető jogszerűnek (lásd ebben az értelemben: 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 25. pont).
- 137 E tekintetben már megállapítást nyert: az, hogy a piacon erőfölényben lévő vállalkozás a vevőket – akár saját kérésükre – kötelezettséggel vagy ígérettel úgy köti magához, hogy szükségleteiket teljes egészében vagy jelentős részben kizárólag az említett vállalkozástól szerezzék be, az EUMSZ 102. cikk értelmében erőfölénnyel való visszaélésnek minősül, függetlenül attól, hogy a kérdéses kötelezettséget minden további nélkül vagy engedmény nyújtása ellenében vállalták-e. Ugyanez a helyzet akkor is, ha az említett vállalkozás a vásárlókat magához kötő formális kötelezettség nélkül, akár a vásárlókkal kötött

megállapodások alapján, akár egyoldalúan hűségengedmény-rendszert alkalmaz, azaz a kedvezményeket ahhoz a feltételhez köti, hogy az ügyfél szükségleteinek egészét vagy jelentős részét kizárólag az erőfölényben lévő vállalkozás révén elégítse ki, bármennyi is legyen egyébként e vásárlások összege (lásd: 1979. február 13-i Hoffmann-La Roche kontra Bizottság ítélet, 85/76, EU:C:1979:36, 89. pont).

- 138 Ugyanakkor a fenti ítélkezési gyakorlatot pontosítani kell abban az esetben, ha az érintett vállalkozás a közigazgatási eljárás során bizonyítékokkal alátámasztva azt állítja, hogy a magatartása nem volt alkalmas a verseny korlátozására, különösen pedig arra, hogy kiváltsa a kifogásolt kizorító hatásokat.
- 139 Ilyen esetben a Bizottság nem csupán arra köteles, hogy elemezze egyrészt a vállalkozás releváns piacon fennálló erőfölényének jelentőségét, másrészt pedig a vitatott magatartás általi piaci lefedettség mértékét, valamint a szóban forgó engedmények feltételeit és azok nyújtásának módját, továbbá azok időtartamát és összegét, hanem az arra irányuló esetleges stratégia fennállását is meg kell vizsgálnia, hogy a vállalkozás kizorítsa a hozzá képest legalább annyira hatékony versenytársakat (lásd analógia útján: 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 29. pont).
- 140 A kizorításra való alkalmasság elemzése azon kérdés vizsgálata szempontjából is releváns, hogy a főszabály szerint az EUMSZ 102. cikkben megfogalmazott tilalom hatálya alá tartozó engedményrendszer objektíve igazolható-e. Ezenkívül az ilyen engedményrendszerből eredő, a verseny szempontjából hátrányos kizorító hatást ellentételezhetik, sőt meg is haladhatják azok a hatékonyságban jelentkező előnyök, amelyekből a fogyasztók is részesülnek (2007. március 15-i British Airways kontra Bizottság ítélet, C-95/04 P, EU:C:2007:166, 86. pont). A vitatott magatartásnak a verseny szempontjából kedvező és kedvezőtlen hatásai közötti ilyen mérlegelést a Bizottság csak azt követően tudja a határozatában elvégezni, hogy lefolytatta a legalább ennyire hatékony versenytársak kizorítására való, a szóban forgó magatartás szerves részét képező alkalmasság elemzését.
- 141 Ha az engedményrendszer visszaélészerű jellegét megállapító határozatban a Bizottság lefolytat ilyen elemzést, a Törvényszéknek meg kell vizsgálnia a felperes azon érveinek összességét, amelyek arra irányulnak, hogy megkérdőjelezzék az érintett engedményrendszer kizorítási képességét illetően a Bizottság által tett megállapítások megalapozottságát.
- 142 A jelen ügyben a Bizottság hangsúlyozta ugyan a vitatott határozatban, hogy a szóban forgó engedmények a jellegüknél fogva alkalmasak voltak a verseny korlátozására, vagyis az erőfölénnyel való visszaélés megállapításához nincs szükség a jelen ügy összes körülményének vizsgálatára, különösen pedig AEC-teszt lefolytatására (lásd többek között e határozat (925) és (1760) preambulumbekzdését), ezzel együtt alapos vizsgálatot folytatott le e körülményekre vonatkozóan, e határozat (1002)–(1576) preambulumbekzdésében nagyon részletes fejtegetéseket szentelve az AEC-teszt keretében lefolytatott azon elemzésének, amelynek alapján az említett határozat (1574) és (1575) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a hasonlóan hatékony versenytársnak olyan árakat kellett volna alkalmaznia, amelyek nem lettek volna életképesek, következésképpen pedig a szóban forgó engedményekben megnyilvánuló magatartás alkalmas volt arra, hogy az ilyen versenytárs kizorításával járó hatásokat váltson ki.
- 143 A fentiekből következik, hogy a vitatott határozatban az AEC-tesztnak tényleges jelentősége volt a Bizottság által arra vonatkozóan lefolytatott értékelés szempontjából, hogy a szóban forgó engedményekben megnyilvánuló magatartás alkalmas volt-e arra, hogy a hasonlóan hatékony versenytársak kizorítására irányuló hatást váltson ki.
- 144 E körülmények között a Törvényszék köteles lett volna megvizsgálni az Intel által e teszttel összefüggésben megfogalmazott valamennyi érvet.

- 145 A megtámadott ítélet 151. és 166. pontjában viszont a Törvényszék azt állapította meg, hogy nem szükséges megvizsgálni, hogy a Bizottság az AEC-tesztet a szakmai követelményeknek megfelelően és hibák nélkül végezte-e el, továbbá nem szükséges megvizsgálni azt a kérdést sem, hogy az Intel által javasolt alternatív számításokat helyesen végezték-e el.
- 146 Ezért az ügy körülményeinek a teljesség kedvéért elvégzett vizsgálata keretében a Törvényszék a megtámadott ítélet 172–175. pontjában tagadta a Bizottság által elvégzett AEC-teszt bármilyen relevanciáját, ennek következtében pedig nem válaszolt az Intel által e teszttel szemben megfogalmazott kifogásokra.
- 147 Következésképpen, anélkül hogy a második, a harmadik és a hatodik jogalapról határozni kellene, a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni, amennyiben a Törvényszék a vitatott engedményeknek a verseny korlátozására való alkalmasságával kapcsolatos elemzés keretében tévesen nem vette figyelembe az Intel azon érvelését, amely a Bizottság által az AEC-teszt keretében elkövetett állítólagos hibák kifogásolására irányult.

Az ügynek a Törvényszékhez történő visszautalásáról

- 148 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi. A jelen ügyben ugyanakkor nem ez a helyzet.
- 149 Az ugyanis, hogy a Törvényszék az Intel által előadott érvek alapján felülvizsgálja a vitatott engedményeknek a verseny korlátozására való alkalmasságát, a tényállási elemek és gazdasági adatok olyan vizsgálatával jár, amelyet a Törvényszéknek kell elvégeznie.
- 150 Ezért az ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez.

A költségekről

- 151 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalja a Törvényszékhez, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszéke 2014. június 12-i Intel kontra Bizottság ítéletét (T-286/09, EU:T:2014:547) hatályon kívül helyezi.**
- 2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszékéhez.**
- 3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások

i — A jelen szöveg 76., 87., 110., 133., 137., 139., 141., 142. és 144. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.